

Paastande i andre Forhold ville følge, og det lader sig ikke forudsæe, hvor Grændsen da vil blive. Er det, hvad jeg ingenlunde nægter, en ønskelig Sag, at Selveiendom kan fremmes, saa bør Lovgivningsmagten løsne alle de hindrende Baand, som gjøre, at dette ikke kan skee. Derfor har jeg deeltaget med Flere i en foregaaende Sæssion i et Forslag, hvorved der ad Lovgivningsveien blev givet Bemyndigelse til alle dem, som bestyrede enten offentlige Stiftelser eller havde fideicommissariske Besiddelser, til under visse Betingelser at gaae ind paa at afhænde Fæstegodset. Paa Grund af indløbne Forandringer gif dette i sin Tid ikke igjennem; men jeg beklager meget, at det ikke gif igjennem, eller at en lignende Lov ikke er fremkommen; thi derved vilde det nændeligt lettes, at frivillige Foreninger kunde finde Sted, hvilket jeg anseer for særdeles ønskelig. Den rettskafne Fideicommissarius, den rettskafne Bestyrer af offentlige Stiftelser kan ikke søge Bevilling. I første Tilfælde vilde man sige: han gjør det, for at stifte Pengene i Kommen og søge egen Fordeel; og i det andet Tilfælde vilde man sige: han gjør det, for at hylde Tidsaanden og omgaae Stiftelsens Foundation. Men, naar Lovgivningen hæver alle saadanne Bestemmelser, saa kan ogsaa han uden Samvittighedsstrupler gaae ind paa saadanne Foreninger, og saa vil det, ligesom det allerede har vist sig, at frivillige Foreninger have vundet stor Fremgang, vise sig, at de fremdeles ville gaae frem med stærke Skridt, og da vil det være skeet ad den lovmæssige, rette og retfærdige Vej, idet Lovgivningen har bortryddet de Hindringer, som hidtil stode veien, og da vil det vise sig, at det ikke er Egenfindighed og Standsfordom, der lægge Hindringer i Veien, men at Alle ville gaae Haand i Haand.

Derfor der derimod skeer et saadant Indgreb i Contractforholdet, anseer jeg det for et af de uretfærdigste og fordærveligste Exempler, der kan gives, og jeg skal aldrig give mit Vindue eller min Stemme dertil.

B. Christensen: Det har gjort mig inderlig ondt at høre fra den almeenagtede og humane Mand, der nys talte, den bestemte Modstand mod nærværende Lov, som han udtalte. Det har gjort mig ondt, fordi netop den personlige og den høie Embedsstilling, denne Mand indtager og har indtaget, forekommer mig at maatte have ladet os, der i denne Lov see en Velsædssag, ikke for en enkelt Deel af Staten, men for den hele Stat, vente, at han vilde være kommen os, i det Mindste noget mere positivt, imøde. Det havde kunnet ventes, at den Mand, der var Premierminister, og takket være ham, at han var det, i 1848 og senere, at den Mand, der lod paa dette Ministeriums Begne udtale, hvad der blev udtalt i 1848 i November, at denne Mand nu i 1853 ikke vilde stille sig paa den Maade, han her gjør, mod Sagen, og dog turde det hændes, at ret betragtet og ret beseet vil netop denne Hædersmands saaledes indtagne Stilling være et Argument, et Bidnesbyrd mere for Nødvendigheden af en saadan Lov. Jeg maa tilføje, at jeg lægger langt mindre Vægt paa de Resultater, der til Exempel i denne Sag kunne uledes af Talstørrelser, jeg lægger mindre Vægt paa, om det maatte kunne oplyses til den ene eller den anden Side, at Frivilligheden var i den eller den Gænge, men jeg lægger den allerstørste Vægt paa, at en Mand, som denne Hædersmand, der har virket privat og som øverste og første Bestyrer i mange Aar ikke blot af vort hele Landvæsen, men af store og vigtige offentlige Stiftelser; idag har erklæret sig, som han har.